

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Kőfalvi Balázs ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Szabó Pál jogtanácsos által képviselt Adó-és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Központi Hivatal alperes ellen adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Fővárosi Bíróságon 13.K.34.887/2007. számon indított és ugyanezen bíróság 2009. június 4-én kelt 13.K.34.887/2007/26. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes részéről 27. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 13.K.34.887/2007/26. számú ítéletét a per főtárgya tekintetében hatályában fenntartja, a perköltség tekintetében hatályon kívül helyezi.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 100.000 (százezer) forint elsőfokú részperköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 140.300 (száznegyvenezer-háromszáz) forint kereseti részilletéket. A fennmaradó kereseti részilletéket az állam viseli.

A Legfelsőbb Bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperesi adóhatóság 2000-2004 évekre vonatkozó személyi jövedelemadó adónemben ellenőrzést végzett a felperesnél. Ennek során megállapította, hogy a felperes jövedelme kiadásaira nem nyújtott elegendő fedezetet, ezért a felperes terhére összesen 29.220.312 Ft személyi jövedelemadó különbözetet állapított meg, adóbírságot szabott ki és késedelmi pótlékot számított fel.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes 2007. szeptember 14-én kelt határozatával az első fokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának hatályon kívül helyezését kérte előadva, hogy a kiadásaihoz szükséges jövedelemmel rendelkezett. Hivatkozott korábbi megtakarításaira, az 1990-es évek második felében elkövetett bűncselekményekből, valamint vendéglátóipari tevékenységből származó jövedelemre, magánszemélytől kapott kölcsönre, és gazdasági társaság által visszafizetett tagi kölcsönre, továbbá banki kölcsönre.

A Fővárosi Bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét nagyobb részt megalapozatlannak találta, és nem fogadta el bizonyított forrásként a felperes által hivatkozott megtakarítást, jövedelmet és kölcsönöket. Megállapította azonban, hogy a felperes a perben több olyan kifizetési utalványt, belföldi postautalvány-szelvényt, készpénzfizetési feladóvevényt csatolt, amelyekben feltüntetett összeget a felperesnél bevételként kell elszámolni. A Fővárosi Bíróság ítéletében erre figyelemmel az alperes határozatát az első fokú határozatra kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az első fokú adóhatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a perben csatolt újabb bizonyítékokról elsődlegesen az adóhatóságnak kell állást foglalnia, e hatáskört a bíróság nem veheti át. A megismételt eljárás körét a Fővárosi Bíróság a felperes által a perben előterjesztett bizonyítékokra korlátozta.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte hivatkozással arra, hogy az ítéleti rendelkezés ellentétes a Pp. 81. §-ban, 339. § (1) bekezdésében foglaltakkal. Hangsúlyozta, hogy a bíróság a keresetet lényegében elutasította, néhány kisösszegű bevételt fogadott el, melynek bizonyítékait a felperes a perben terjesztette elő, ezért azokra az alperes határozatának meghozatalakor nem lehetett tekintettel. Álláspontja szerint az alperesi határozat meghozatalának időpontjában a határozat minden tekintetben megalapozott és jogszerű volt. Ezért a perben csatolt bizonyítékok alapján nem volt törvényes lehetőség annak hatályon kívül helyezésére. Kifejtette, hogy a perbeli bizonyítás alapján a bíróságnak érdemben kellett volna állást foglalnia, nem volt módja az alperes határozatának hatályon kívül helyezésére. Sérelmezte továbbá, hogy a bíróság megalapozatlanul és indokolás nélkül határozott a perköltség viseléséről figyelmen kívül hagyva a pernyertesség-pervesztesség tényleges arányát.

A felperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte előadva, hogy a közigazgatási perben lehetőség van a közigazgatási eljárásban le nem folytatott bizonyítás felvételére. A Fővárosi Bíróság által felvett bizonyítás eredményeként megállapítható, hogy az alperes tényállás-feltárási

kötelezettségének nem tett eleget. Álláspontja szerint a perbeli bizonyítás eredményeként a felperes kiadásainak forrása teljes egészében bizonyítottá vált. Hangsúlyozta, hogy a Fővárosi Bíróság jogszerűen utasította az adóhatóságot új eljárásra, miután a bizonyítékokról elsődlegesen az adóhatóságnak kell állást foglalnia.

A felülvizsgálati kérelem a per fő tárgyát illetően alaptalan, a perköltséget illetően nagyobb részt alapos.

A Pp. 339. § (1) bekezdése szerint, ha a törvény ettől eltérően nem rendelkezik, a bíróság a jogszabálysértő közigazgatási határozatot hatályon kívül helyezi és - szükség esetén - a közigazgatási határozatot hozó szervet új eljárásra kötelezi. A Pp. 339. § (2) bekezdés g) pontja értelmében a bíróság a közigazgatási határozatot megváltoztathatja az adó-, vagy illetékkötelezettség megállapításáról hozott határozat bírósági felülvizsgálata során. A bíróságnak a Pp. 339. § (1) bekezdése alapján fő szabály szerint kasszációs jogköre van, azaz a jogszabálysértő határozatot hatályon kívül helyezi, és szükség szerint az ügyben eljárt közigazgatási szervet új eljárásra kötelezi. Ennek indoka az, hogy a közigazgatási hatósági ügyeket a hatáskörelvonás tilalma miatt általában a közigazgatási hatóságnak kell érdemben elbírálnia. Ezzel szemben másodlagos kivételes szabály a Pp. 339. § (2) bekezdése értelmében az, amikor a bíróság a közigazgatási határozat megváltoztatására is jogosult, azaz reformatórius jogköre van. A jogorvoslathoz való alkotmányos jog alapján a bíróságnak a közigazgatási perben vizsgálni és értékelnie kell azokat a tényeket, adatokat és bizonyítékokat is, amelyek a hatóság előtt nem voltak ismertek, de a döntés meghozatalakor fennálltak, és az ügy elbírálása szempontjából lényegesek. Az ügy érdemi elbírálásához szükséges bizonyítást a perben le kell folytatni, és a jogszerűségi felülvizsgálat tárgyában hozott döntést ennek ismeretében és eredményeként kell meghozni.

A fentieknek megfelelő eljárás nem áll ellentétben a Pp. 339/A. § azon előírásával, hogy a bíróság a közigazgatási határozatot a meghozatalakor fennálló tények alapján vizsgálja felül.

A perbeli bizonyítás természetesen nem vezethet oda, hogy a felperesi adózó a perben újabb és újabb forrásokat jelöljön meg kiadásainak fedezeteként (Kfv.I.35.118/2007/9.). A perbeli esetben azonban a felperes már keresetében is hivatkozott a bíróság által elrendelt megismételt eljárás körében érintett egyes személyekkel kapcsolatos tényállásra, kölcsönösszegekre, amellyel kapcsolatos felperesi előadást az alperes a perben mindvégig érdemben vitatott (alperes 19., 21. számú előkészítő irata, illetve a perben tartott tárgyalások jegyzőkönyvei). Az alperes sem a per során, sem felülvizsgálati kérelmében nem hivatkozott arra, hogy a felperes

esetlegesen megsértette a keresetváltoztatás tilalmára vonatkozó Pp. 335/A. §-ának előírását. Az általa a Legfelsőbb Bíróság előtti eljárásban hivatkozott, az újabb bizonyítékok értékelésére vonatkozó legfelsőbb bírósági eseti döntések a perbeli vagyonosodási ügyre nem alkalmazhatók, miután az azokban foglalt megállapítások általános forgalmi adókötelezettséggel kapcsolatosak.

A perbeli esetben az a Legfelsőbb Bíróság eseti döntésében már kifejtett azon elv az irányadó, hogy a bíróságnak a perben bizonyított tények alapján kell megítélnie a keresettel támadott határozat törvényességét, jogszerűségét (Kfv.VI.39.057/2009/4.). A Pp. 339. § (1) és (2) bekezdéséből következően a bíróság saját belátása alapján dönt abban a kérdésben, hogy a jogszabálysértő alperesi határozatot hatályon kívül helyezi-e vagy azt megváltoztatja. A határozat megváltoztatásának általában akkor van helye, ha az alperes határozat kisebb mértékű számszaki vagy egyéb korrekciója szükséges. Miután a perbeli esetben jelentős számú új bizonyíték merült fel a közigazgatási perben, a Fővárosi Bíróság nem járt el jogszabálysértően, amikor az alperes határozatát az első fokú határozatra kiterjedően a Pp. 339. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte.

A Legfelsőbb Bíróság az iratok alapján azt állapította meg, hogy az első fokú bíróság elmulasztotta a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a felek pernyertessége és pervesztessége arányának vizsgálatát, ezért tévesen rendelkezett úgy, hogy a peres felek első fokú perköltségüket maguk viselik, illetve, hogy a le nem rótt kereseti illeték az állam terhén marad. Az iratokból megállapíthatóan a megismételt eljárás tárgyát képező bizonyítékokhoz kapcsolódó bevétel összege jóval kisebb, mint az adóhatósági határozatban megállapított forráshiányos kiadás összege. Ezért a Legfelsőbb Bíróság az első fokú ítélet perköltségre vonatkozó részét a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján annak hatályon kívül helyezése mellett úgy állapította meg, hogy a felperes 100.000 Ft első fokú részperköltség megfizetésére köteles, míg a feljegyzett kereseti illeték 80%-át köteles megfizetni. A fennmaradó kereseti részilletéket pedig az állam viseli.

Miután az alperes alaptalan felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, ezért a Legfelsőbb Bíróság úgy határozott, hogy az alperes a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes felülvizsgálati eljárási költségét, míg a felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §).

Budapest, 2010. szeptember 9.

*Dr. Madarász Gabriella sk. tanácselnök, Dr. Darák Péter sk. előadó
bíró, Dr. Hajnal Péter sk. bíró*